

Consorci de Salut i
Social de Catalunya

FULL DE RUTA

PER A LA IMPLANTACIÓ D'UNA
ESTRATÈGIA DE SOSTENIBILITAT
AMBIENTAL ALS CENTRES DE
SALUT I D'ATENCIÓ SOCIAL

© 2026, Consorci de Salut i Social de Catalunya
Edita: Consorci de Salut i Social de Catalunya
Primera edició: Barcelona, juliol de 2026

Avís legal: Els continguts d'aquest informe estan subjectes a una llicència de Reconeixement -No comercial- Sense obres derivades 4.0 de Creative commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial.

La llicència completa es pot consultar a: [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

AUTORIA

Coordinació:

Anna Fuster, Consorci de Salut i Social de Catalunya
Marta Moles, Consorci de Salut i Social de Catalunya

Grup de Treball:

Marc Cama López, Fundació Hospital de Palamós – Serveis de Salut Integrats Baix Empordà
Lídia Casado Coldecarrera, Fundació Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa
Jaume Castellano Plujà, Consorci Hospitalari de Vic
Marta Terrones Urpí, Consorci Sanitari de l'Alt Penedès i Garraf
Gabriel Ochoa Gimeno, Consorci Corporació Sanitària Parc Taulí

Membres Green Team:

Banc de Sang i Teixits
Centre Integral de Salut Cotxeres
Consorci de Salut i Social de Catalunya
Consorci Corporació de Salut del Maresme i de la Selva
Consorci Corporació Sanitària Parc Taulí
Consorci Hospitalari de Vic
Consorci Sanitari de l'Alt Penedès i Garraf
Consorci Sanitari de l'Anoia
Consorci Sanitari del Maresme
Consorci Sanitari de Terrassa
CPB – Serveis de Salut Mental
Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
Fundació Hospital Asil de Granollers
Fundació Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa
Fundació Hospital de Palamós – Serveis de Salut Integrats Baix Empordà
Fundació Salut Empordà
Fundació Sanitària de Mollet
Hospital del Mar
Hospital Sant Joan de Déu
Institut Català de la Salut
Parc Sanitari Pere Virgili
Parc Sanitari Sant Joan de Déu

ÍNDEX

1. ANTECEDENTS	5
2. OBJECTIU	6
3. METODOLOGIA	7
3.1. FASE 1: COMPROMÍS	7
3.2. FASE 2: ESTAT DE SITUACIÓ	10
3.3. FASE 3: FULL DE RUTA	16
3.4. FASE 4: SEGUIMENT I AVALUACIÓ	20
4. CASOS D'ÈXIT	23
5. CONCLUSIONS	37
6. ANNEX	38

01

ANTECEDENTS

El context actual d'emergència climàtica, ens ha portat condicions meteorològiques extremes cada vegada més freqüents – com sequeres, inundacions, onades de calor, ventades –, un augment sostingut de la pèrdua de biodiversitat i l'exposició humana a contaminants ambientals, com els microplàstics, partícules o pesticides. Aquesta situació ha portat les organitzacions a integrar la sostenibilitat ambiental en les seves estratègies i reduir els efectes adversos sobre la salut.

Cal tenir en compte que el sector sanitari contribueix de manera significativa a aquest impacte. Per exemple, es calcula que, si fos un país, seria el 5è emissor de CO₂ del planeta, i que és responsable d'almenys el 4,2% de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle a Europa.

Des del Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC), amb la vocació d'acompanyar les entitats associades també en aquest repte de minimitzar l'impacte ambiental derivat de la seva activitat, es posen a disposició diversos recursos pràctics, com infografies, formacions, estudis, guies, jornades i seminaris que faciliten la incorporació de la sostenibilitat a la gestió i les operacions diàries.

En aquesta línia s'ha creat el Green Team, un espai de treball orientat a impulsar la sostenibilitat ambiental al sector salut i social, integrat per entitats associades al CSC.

Des d'aquest grup s'ha establert com a prioritat l'elaboració d'aquest document, amb l'objectiu que serveixi de guia per a les organitzacions del sector salut i social en el camí cap a una atenció més respectuosa amb el medi ambient, i, per tant, amb la salut de les persones. Aquestes organitzacions han identificat la necessitat de minimitzar el seu impacte ambiental de manera sistematitzada, no només per responsabilitat ambiental, sinó també per reduir efectes adversos sobre la salut de les poblacions que atenen mitjançant la definició d'objectius de millora a mitjà termini, indicadors de seguiment i mecanismes de comunicació del seu compromís i dels avenços assolits.

Més enllà de constituir una guia d'implantació, aquest Full de Ruta és una eina de referència que proporciona als centres de salut un marc comú per implantar, avaluar i millorar la seva estratègia de sostenibilitat ambiental, i estableix els criteris mínims que permetran evolucionar cap a un model català comú.

02

OBJECTIU

Facilitar a les organitzacions proveïdores de serveis de salut i socials de Catalunya l'elaboració i la implantació d'un Full de Ruta per al desplegament d'una estratègia de sostenibilitat ambiental.

03

METODOLOGIA

Per tal que les organitzacions disposin d'una estratègia de sostenibilitat ambiental sòlida, efectiva i eficient es preveuen diferents fases imprescindibles per construir una estructura sòlida.

Aquesta estructura s'ha de basar en el que estableix un procés de millora contínua, com el que segueix un sistema de gestió ambiental, ja sigui certificat segons ISO 14001 o EMAS o sense certificar.

Per tant, les fases proposades són les següents:

3.1. FASE 1: COMPROMÍS

Definir la Política ambiental de l'organització

La Política ambiental és la declaració formal de compromís de l'organització amb relació a la minimització de l'impacte ambiental. Defineix els principis, objectius i línies d'actuació que guiaran totes les seves activitats per tal de minimitzar l'impacte ambiental i promoure la sostenibilitat.

Es comunica i és accessible a totes les parts interessades (persones treballadores, pacients/usuaris, proveïdors, ciutadania, etc.).

Hauria d'incloure:

- El compromís amb el compliment legal i altres requisits aplicables.
- La promoció de la millora contínua de la gestió ambiental.
- Els objectius generals com la prevenció de la contaminació, l'eficiència energètica o la gestió sostenible dels recursos.

Model de Política Ambiental

El/la [Nom del centre], com a organització proveïdora de serveis de salut i/o socials, manifesta el seu compromís amb la protecció del medi ambient i la promoció d'una activitat sanitària sostenible, reconeixent la relació directa entre el medi ambient i la salut de les persones, en coherència amb els principis de salut ambiental i el marc del sistema de salut de Catalunya.

Amb aquesta finalitat, el centre assumeix els següents compromisos:

- Complir la legislació ambiental aplicable i altres requisits que li siguin d'aplicació.
- Utilitzar de manera eficient els recursos naturals, especialment l'energia, l'aigua i els materials.
- Prevenir i reduir la generació de residus, promovent la reutilització, la correcta segregació i la valorització, d'acord amb els principis de l'economia circular.
- Contribuir a la reducció de l'impacte ambiental de l'activitat, incloent-hi les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i l'adaptació als efectes del canvi climàtic.
- Integrar criteris ambientals en la presa de decisions, incloent-hi la pràctica assistencial, la gestió d'instal·lacions i la contractació de béns i serveis.
- Promoure la sensibilització i implicació dels professionals, usuaris i altres parts interessades en la sostenibilitat ambiental i la seva relació amb la salut.
- Fer seguiment dels principals indicadors ambientals i impulsar accions de millora contínua.

A [lloc], [data]

Signat:

[Nom i càrrec]

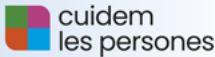
Per delegació de l'òrgan de govern

A continuació es poden trobar exemples de Polítiques d'alguns dels membres del Green Team:

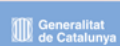
 [Política ambiental de Parc Taulí](#)

 [Política ambiental de l'Institut Català de la Salut](#)

Política ambiental de l'Institut Català de la Salut

 Garantir que l'activitat es desenvolupa d'acord amb la legislació ambiental i altres requeriments legals per assegurar la prevenció de la contaminació.	 Promoure la contractació pública verda i incentivar la innovació ambiental dels productes i serveis adquirits.
 Establir uns objectius ambientals integrats en l'estratègia corporativa per reduir la petjada de carboni, considerant tot el cicle de vida de l'activitat assistencial.	 Vetllar per la protecció de l'entorn natural i la conservació de la biodiversitat i incorporar la natura com un actiu de salut.
 Integrar la prevenció ambiental en els mètodes i procediments de treball per assegurar l'ús responsable dels recursos.	 Fomentar la comunicació, la formació i la participació activa de totes les parts interessades per la millora ambiental de l'organització.
 Prevenir la generació de residus i allargar la vida útil dels materials usats, reaprofitant-los com a recursos per impulsar l'economia circular.	 Implantar i mantenir operatius sistemes de gestió ambiental, d'acord amb el Reglament europeu EMAS i amb la norma internacional ISO 14001.

Establir una comissió/comitè de seguiment i de treball dins l'organització que impliqui el màxim òrgan de govern

Establir una comissió o comitè de sostenibilitat ambiental és clau per assegurar el lideratge, la implicació transversal i el seguiment efectiu del full de ruta. Les funcions principals seran:

- Fer el seguiment de les accions implantades (indicadors, terminis, responsables)
- Coordinar accions transversals entre àrees (infraestructures, compres, residus, assistència, comunicació...)
- Assegurar el lideratge i el suport institucional, amb participació del màxim òrgan de govern.
- Proposar millores i noves iniciatives d'acord amb l'anàlisi de resultats i bones pràctiques.
- Vetllar pel compliment legal ambiental i pels compromisos adoptats.

La composició recomanada:

- Un membre del màxim òrgan de govern, com a mostra de compromís institucional.
- Responsables de les àrees clau:
 - Gestió ambiental, amb la figura del tècnic ambiental com a coordinador/a
 - Serveis generals
 - Manteniment / infraestructures (energia, aigua, mobilitat)
 - Compres i logística (criteris ambientals)

- Hoteleria (rober, residus, cuina)
- Prevenció de riscos laborals i salut pública
- Qualitat
- Comunicació
- Sostenibilitat / ASG / RSC
- Assistencial: àrea mèdica i infermeria

3.2. FASE 2: ESTAT DE SITUACIÓ

Recopilació d'informació

Per a la recopilació de dades i informació del centre i de la gestió ambiental de l'organització s'agafa com a referència el Qüestionari exhaustiu de l'estat de situació del Consorci de Salut i Social de Catalunya desenvolupat ad hoc per a l'elaboració de l'estudi "Sostenibilitat ambiental en el sector salut i social".

[Accedeix a l'estudi >](#)

0. Governança / Estratègia	SI	NO	En procés	NA
La sostenibilitat ambiental està integrada al Pla Estratègic de l'organització?				
Existeix algun comitè o grup transversal de sostenibilitat?				
Disposeu d'indicadors per fer el seguiment del procés de millora?				
La direcció fa seguiment periòdic d'indicadors ambientals?				
Hi ha objectius ambientals anuals aprovats per direcció?				
Teniu la figura de tècnic/a de medi ambient?				
Si la resposta anterior és que sí, de quina direcció depèn?				
Quin % de la jornada té de dedicació a temes ambientals?				
Heu subscrit algun compromís en relació als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)?				
Teniu full de ruta dels ODS?				
Heu obtingut algun premi o reconeixement de medi ambient?				
Si la resposta anterior és que sí. Quin?				
Observacions:				

1. Sistema de gestió ambiental	SI	NO	En procés	NA
Disposeu de sistema de gestió ambiental implementat, que inclogui una política, procediments, instruccions, registres, tipus ISO 14.001, EMAS o equivalent?				
Si la resposta anterior és que sí, està certificat?				
Quin abast té (tota l'organització, alguns departaments/unitats/cen- tres)?				
Des de quan teniu la certificació?				
Quin sistema de certificació és? (ISO 14.001, 50001, EMAS, etc)				
Observacions:				
2. Petjada de carboni	SI	NO	En procés	NA
Heu calculat la petjada de carboni de la vostra activitat?				
Si la resposta és que sí, adjunteu el càlcul de la petjada de carboni				
Disposeu d'un pla de mitigació de les emissions de gasos d'efecte hivernacle?				
Quines mesures heu implementat?				
Disposeu d'un pla d'adaptació al canvi climàtic?				
Quines mesures heu implementat?				
Observacions:				
3. Eficiència energètica	SI	NO	En procés	NA
Disposeu de mesures per millorar l'eficiència energètica?				
Disposeu d'indicadors de seguiment? Quins?				
Si la resposta anterior és que sí, quines mesures?				
Disposeu d'energia renovable?				
Observacions:				
4. Farmàcia Verda	SI	NO	En procés	NA
Heu implementat mesures per reduir l'impacte dels gasos anestèsics?				
Disposeu de sistemes de captura o monitoratge?				
Heu substituït el desflurà?				
Heu implantat mesures per reduir l'impacte ambiental dels medica- ments?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Observacions:				
5. Mobilitat sostenible	SI	NO	En procés	NA
Disposeu d'un Pla de mobilitat sostenible?				
Disposeu de mesures per millorar la mobilitat per tal que sigui més sostenible?				
Disposeu de flota electrificada?				
Heu impulsat alguna mesura de compartir cotxe?				
Heu implementat mesures de teletreball?				

Heu implementat mesures de teleassistència?				
Disposeu d'indicadors de seguiment?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Observacions:				
6. Optimització del consum d'aigua	SI	NO	En procés	NA
Heu implementat mesures per minimitzar el consum d'aigua?				
Si la resposta és que sí, quines?				
Heu implementat mesures de recirculació/reutilització?				
Si la resposta és que sí, quines?				
Disposeu d'indicadors de seguiment?				
Si la resposta anterior és que sí, quin/s?				
Observacions:				
7. Economia circular	SI	NO	En procés	NA
Heu implementat mesures per reduir el consum de plàstic?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Heu implementat mesures per reduir el consum de plàstic d'un sol ús?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es? En quins àmbits (tèxtil, restauració, logística, quiròfans, laboratoris)?				
Disposeu d'indicadors de seguiment? Quins?				
Heu implementat mesures per reduir el consum de paper?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Heu incorporat criteris ambientals a les compres?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Heu incorporat criteris ambientals a les licitacions?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Heu implementat alguna acció de reutilització de material?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Es fa segregació dels residus?				
Es fa valorització dels residus?				
Disposeu d'indicadors de seguiment? Quins?				
Observacions:				
8. Entorn natural i biodiversitat	SI	NO	En procés	NA
Heu implementat alguna mesura per millorar l'entorn natural?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Heu implementat alguna mesura per preservar la biodiversitat?				
Si la resposta anterior és que sí, quina/es?				
Observacions:				

9. Comunicació i implicació de les parts interessades	SI	NO	En procés	NA
Heu fet formació interna en matèria de medi ambient?				
Heu portat a terme alguna campanya de sensibilització interna (professionals)?				
Heu portat a terme alguna campanya de sensibilització externa (usuaris, pacients, acompanyants, proveïdors, societat en general)?				
Heu publicat un informe dels resultats ambientals?				
Declaració ambiental				
Memòria d'activitat que inclogui aspectes ambientals				
Estat de la Informació No Financera (EINF)				
Memòria de Sostenibilitat				
Altres:				

10. Acció Estrella i reptes de futur

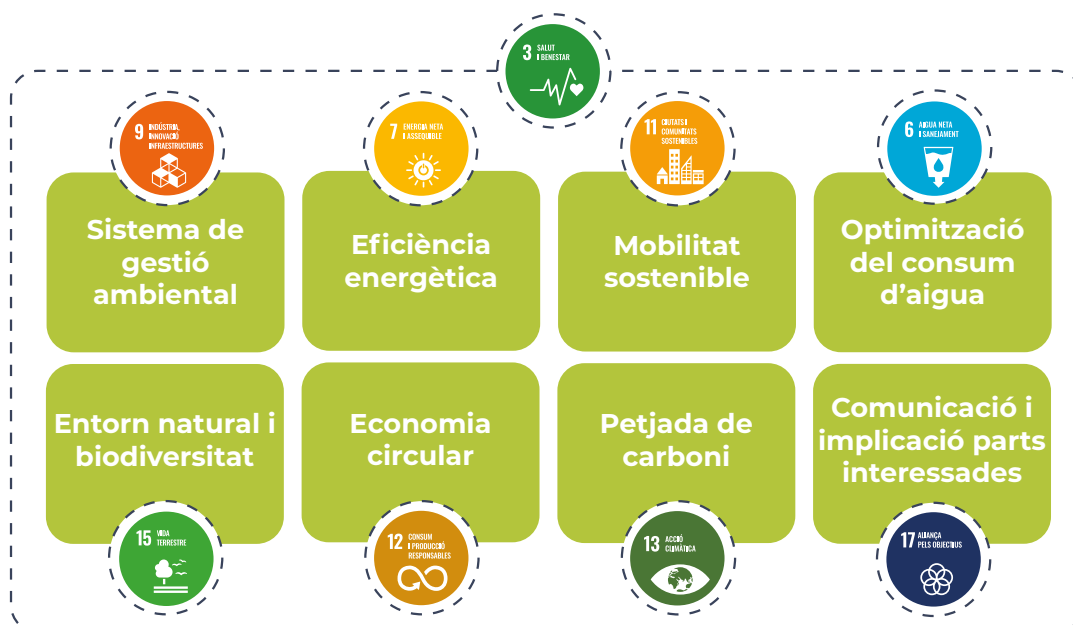
Quina considereu que ha sigut la iniciativa ambiental més rellevant impulsada per la vostra organització en els darrers 3 anys (des que es va llançar el darrer qüestionari)?

Quins considereu que són actualment els principals reptes ambientals de la vostra organització?

Anàlisi de la situació de partida. Identificació dels punts forts a potenciar i mancances on focalitzar esforços

A partir de la informació recopilada, cal fer una anàlisi de la situació de partida de l'organització, identificant els punts forts i les mancances segons els diferents blocs identificats:

Plantilla d'anàlisi DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats)

Plantilla per fer l'anàlisi DAFO de l'organització. Es recomana treballar-ho de forma col·laborativa amb diferents perfils professionals del centre.

FORTALESES (F) Factors interns positius del centre	OPORTUNITATS (O) Factors externs positius que es poden aprofitar
• Quines bones pràctiques ambientals ja s'apliquen? • Hi ha sistemes o certificacions implantats? • Hi ha personal motivat o format? • La direcció mostra compromís?	• Quines tendències externes poden afavorir-nos? • Hi ha subvencions o projectes col·laboratius disponibles? • Hi ha noves tecnologies que ens poden ajudar? • Hi ha polítiques, normatives o recomanacions? • La societat valora més la sostenibilitat?
(espai per escriure les fortaleses)	(espai per escriure les oportunitats)
DEBILITATS (D) Factors interns que dificulten l'acció ambiental	AMENACES (A) Factors externs que poden suposar un risc o repte
• Quins obstacles interns tenim (manca de dades, recursos, implicació...)? • Hi ha desconeixement o resistències? • Hi ha àrees on no s'ha actuat mai?	• Hi ha normatives ambientals més estrictes imminents? • Pugen els costos (energia, gestió de residus)? • Hi ha risc climàtic o reputacional? • Canvis polítics o econòmics que poden afectar?
(espai per escriure les debilitats)	(espai per escriure les amenaces)

NOTA: També pot ser útil l'Anàlisi de Doble Materialitat, si hi ha alguna organització que ja reporta segons la directiva *CSRD* (Corporate Sustainability Reporting Directive), o bé es prepara per a reportar-hi. En aquest cas, l'anàlisi contempla els aspectes ambientals, i també els socials i de governança, ja que engloba tot l'espectre ASG. Cal seguir les directrius de la nova [Directiva CSRD](#).

Implicació dels grups d'interès

La implicació dels grups d'interès és fonamental tant per donar rigor i legitimitat a una anàlisi DAFO com per evolucionar cap a una anàlisi de Doble Materialitat.

1 Identificar i segmentar els grups d'interès

Dividir-los en interns (professionals sanitaris, personal no assistencial, equip directiu i òrgans de govern, estudiants en pràctiques / residents...) i externs (pacients, familiars i cuidadors, associacions de pacients, proveïdors, administració, comunitat local, etc.)

2 Canals per recollir la seva opinió:

- Grups focals: amb els grups d'interès identificats com a prioritaris
- Enquestes o qüestionaris: incloent temes ambientals potencialment rellevants per a l'organització
- Entrevistes individuals amb actors clau
- Tallers participatius

3 Amb els resultats de les aportacions, completar la DAFO, l'anàlisi de Materialitat o de Doble Materialitat

Exemple d'enquesta del CSC als grups d'interès:

En el procés d'elaboració de l'anàlisi de doble materialitat per al seu EINF, el CSC va realitzar diferents enquestes als seus grups d'interès en l'àmbit de l'ASG. A continuació es presenta com a exemple l'enquesta amb relació als aspectes ambientals.

[Accedeix a l'enquesta >](#)

ENCUESTA DE SOSTENIBILITAT ASG

Ambiental

A continuació, en presentem una llista de temes relacionats amb el Medi ambient. En quins s'agradaria que el Consorci de Salut i Social de Catalunya treballés en profunditat?

NOTA: Entenem que tots els temes són importants, però en la mesura del possible, ens agradaria que poguéssiu valorar-los, tenint en compte el context i punt de vista com a interessats del Consorci de Salut i Social de Catalunya.

Escala d'1 (Mens rellevant) a 5 (Extremadament rellevant).

18. **Consum de materials:** Optimitzar l'ús de materials apostant per productes amb menor impacte ambiental.

1 2 3 4 5

19. **Gestió de residus i circularitat:** Implementar mesures per reduir la generació de residus, en especial els perillosos i el plàstic, dins del context sanitari i social. Això inclou entre d'altres, l'establiment de protocols per a la segregació efectiva dels residus, el seguiment de les pràctiques de reutilització, la promoció de la consciència ambiental entre el personal, la implementació d'estratègies per fomentar la reutilització i el reciclatge dels materials, en consonància amb els principis de l'economia circular.

1 2 3 4 5

20. **Adaptació i mitigació del canvi climàtic:** Desenvolupar i implementar accions i estratègies per a reduir els impactes adversos del canvi climàtic, avançant cap a la neutralitat de carboni i reduint les emissions contaminants, implantar mesures per a l'adaptació al canvi climàtic actual.

1 2 3 4 5

21. **Mobilitat sostenible:** Estructurar una política integral que articuli un nou model de mobilitat per a les persones treballadores i visitants alineat amb els compromisos globals en matèria d'emissions i amb els objectius de desenvolupament sostenible.

1 2 3 4 5

22. **Energia:** Fer un ús eficient de l'energia, utilitzar tecnologies més netes i apostar pel consum d'energies renovables.

1 2 3 4 5

23. **Ús de l'aigua:** Fer un ús eficient de l'aigua adoptant mesures d'estalvi i reutilització.

1 2 3 4 5

Exemple de Mapa de Grups d'Interès

3.3. FASE 3: FULL DE RUTA

Elaborar un full de ruta de sostenibilitat ambiental amb objectius quantitius

Per elaborar el full de ruta de l'organització caldrà tenir en compte els resultats de l'anàlisi DAFO per marcar les línies estratègiques i les accions que permetin millorar els punts crítics identificats, reduir les amenaces, potenciar les fortaleeses i aprofitar les oportunitats.

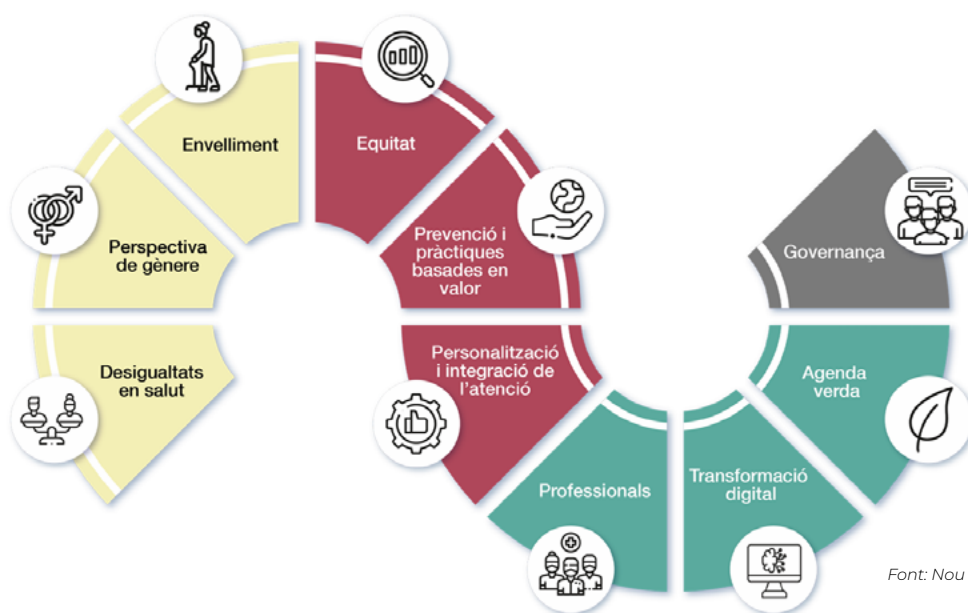
Per estructurar el Full de Ruta és convenient tenir en compte el [Green Deal](#) o Pacte Verd de la Unió Europea, que estableix els tres grans reptes que cal abordar per millorar la sostenibilitat ambiental:

- **Mitigació i adaptació al canvi climàtic;** compromís de reducció de les emissions al 50% el 2030 segons "Race to Zero" i ser neutres el 2050.
- **Economia Circular;** amb actuacions encaminades a reduir els consums i que garanteixi una reducció progressiva del material d'un sol ús a favor del material reutilitzable
- **Biodiversitat** a través del vessant terapèutic de la natura, que permet alhora acostar els usuaris/pacients a la natura i millorar la biodiversitat, preservant la natura i reduint l'impacte de malalties zoonòtiques, efectes sobre la calor, etc..
- També cal tenir en compte el [Document de bases del Grup de Treball de Medi Ambient i Salut](#) elaborat en el marc del [Nou Mapa del sistema de salut de Catalunya](#). Aquest document dona resposta a l'Agenda verda, identificada com un dels deu eixos de transformació del nou mapa.

El document estableix **vuit objectius i trenta accions** que caldrà considerar en el moment d'elaborar el Full de Ruta. Així mateix, identifica àmbits prioritaris per als quals s'han definit accions específiques a desplegar mitjançant subgrups de treball formats per professionals experts del sector. Aquests àmbits són:

- Sostenibilitat de la teràpia respiratòria
- Sostenibilitat dels gasos anestèsics
- Economia Circular
- Sostenibilitat de les infraestructures i les instal·lacions sanitàries
- Mobilitat sostenible
- Alimentació hospitalària i prevenció del malbaratament alimentari
- Binomi Salut i Natura
- Compra pública verda i innovadora

Per tant, el Full de Ruta s'haurà de fer a mida per cada organització, tenint en compte tant les prioritats del Pacte Verd de la UE com les línies prioritàries establertes en el nou Mapa del sistema de salut de Catalunya.

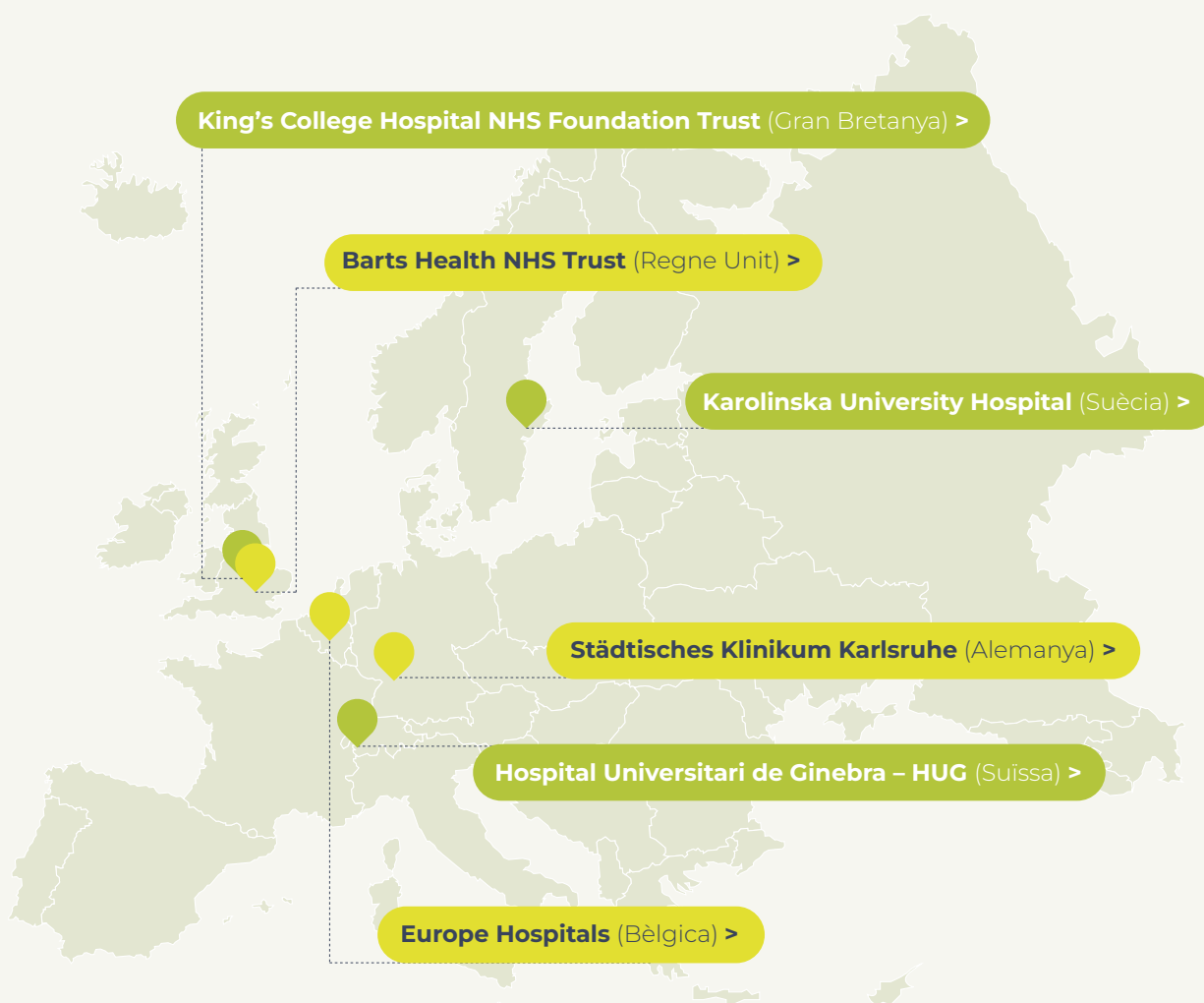
Font: Nou Mapa del sistema de salut de Catalunya

A continuació es poden trobar exemples de Full de Ruta d'alguns dels membres del Green Team:

- Consorti Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell:** [Responsabilitat Social Corporativa > Medi Ambient](#)
- Consorti Hospitalari de Vic:** [Sostenibilitat ambiental](#)
- Consorti Sanitari del Maresme:** [Responsabilitat social > Medi ambient](#)
- Fundació Salut Empordà:** [Compromís amb la comunitat > Entorn mediambiental](#)

- **Fundació Sanitària Mollet:** [Un Hospital Universitari Net Zero](#)
- **Hospital Sant Joan de Déu:** [Les nostres quatre claus estratègiques > Sostenibilitat ambiental](#)
- **Serveis de Salut Integrats del Baix Empordà:** [Responsabilitat Social > Medi ambient](#)
- **Consorci Corporació de Salut del Maresme i la Selva:** [Responsabilitat Social > Compromís amb el Medi Ambient](#)

A continuació, es poden trobar alguns exemples d'àmbit europeu:

Trobeu més avall una plantilla per a la planificació i seguiment de les accions.

Establir un cronograma

El Full de Ruta pot tenir una durada d'entre 3 i 5 anys, per establir accions a curt, mitjà i llarg termini segons la prioritat i maduresa; però igualment, és convenient que sempre hi hagi un pla d'acció anual.

Plantilla de Cronograma - Diagrama de Gantt

Línia estratègica	Acció	Responsable	Inici	Fi	Estat	Observacions
Energia i clima	Auditoria energètica	Manteniment	gen. 2026	març 2026	□	Inclou edificis annexos
Energia i clima	Instal·lació de plaques solars	Infraestructures	abr. 2026	set. 2026	□	Amb finançament NextGen
Residus	Diagnosi de residus sanitaris	Medi Ambient	gen. 2026	feb. 2026	□	Amb entitat externa
Residus	Millora sistema de segregació	Infermeria	març 2026	jul. 2026	□	Inclou formació
Mobilitat	Pla de mobilitat sostenible	RRHH + Logística	maig 2026	des. 2026	□	Per a treballadors i visites
Compres	Criteris ambientals en licitacions	Compres	jul. 2026	jul. 2027	□	Amb suport jurídic
Cultura i formació	Formació en sostenibilitat	Formació	abr. 2026	abr. 2028	□	3 onades per serveis
Indicadors	Creació de dashboard ambiental	TIC + Medi Ambient	gen. 2027	jul. 2027	□	Enllaçat al quadre de comandament

3.4. FASE 4: SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Definir un quadre de comandament per al seguiment dels indicadors de sostenibilitat ambiental

El seguiment i l'avaluació són elements essencials per verificar el grau d'implantació de l'estratègia de sostenibilitat ambiental, conèixer l'evolució dels resultats i identificar noves oportunitats de millora.

Per aquest motiu, el Full de Ruta proposa un conjunt d'indicadors comuns que permeten fer el seguiment de les principals àrees ambientals d'un centre de salut i/o social i avaluar-ne el progrés al llarg del temps.

Sempre que sigui possible, els indicadors s'han de calcular de manera homogènia per facilitar la comparabilitat entre organitzacions. A més dels indicadors normalitzats per superfície, aquest Full de Ruta recomana utilitzar la metodologia d'Activitat Assistencial Ponderada (AAP), que permet relacionar els resultats ambientals amb l'impacte ambiental de l'activitat assistencial desenvolupada. Aquesta metodologia es descriu a l'Annex 6.1.

Els indicadors proposats constitueixen una base comuna per al seguiment intern dels centres, per a l'intercanvi de bones pràctiques entre organitzacions i per a la definició progressiva de valors de referència del sector salut.

La recopilació i l'anàlisi periòdica d'aquests indicadors permetrà disposar, progressivament, de valors de referència propis del sector salut català, afavorint una avaluació cada vegada més objectiva del grau de maduresa ambiental dels centres.

Quadre de Comandament dels Indicadors de Sostenibilitat ambiental

Àmbit	Objectiu	Indicador	Unitat	Font de dades	Freqüència	Valor Objectiu	Valor de referència	Observacions
Energia	Reduir el consum	Suma de les energies consumides per unitat de superfície	kWh/m ²	Comp-tadors, factures	Mensual		200 – 340 kWh/m ² ¹	Incloure renovables
Energia	Reduir el consum	Suma de les energies consumides per Activitat Assistencial Ponderada ²	kWh/AAP	Comp-tadors, factures	Mensual		A determinar amb el Green Team	
Energia	Descarbonització	Percentatge energia renovable consumida sobre el total d'energia	%	Comp-tadors, factures	Anual		> 60% comprada > 15% generada	

¹ScienceDirect per hospitals espanyols

² Per calcular l'Activitat Assistencial Ponderada (AAP) vegeu l'Annex 1.

Aigua	Optimitzar consum	Volum consumit per unitat de superfície	m ³ /m ²	Comp-tadors, factures	Mensual		< 1 en hos-pitals	Incloure aigua reutilitzada i/o recirculada
Aigua	Optimitzar consum	Volum consumit per Activitat Assistencial Ponderada	m ³ /AAP	Comp-tadors, factures	Mensual		A determi-nar amb el Green Team	
Aigua	Reutilit-zació	Percentatge aigua reutilitzada sobre el total d'aigua con-sumit	%	Comp-tadors, factures	Anual		> 15%	
Residus	Reduir els residus generats	Total residus ge-nerats per Activitat Assistencial Ponde-rada	t/AAP	Gestor, regis-tres, SDR	Mensual		A determi-nar amb el Green Team	
Residus	Incre-mentar valoritza-ció	Percentatge de resi-dus valoritzats sobre el total de residus	%	Gestor, regis-tres, SDR	Mensual		> 40%	
Residus	Reduir el malbara-tament alimen-tari	Residus alimentaris produïts a l'any	kg/àpat	Gestor, registres	Mensual		< 0,15 kg/àpat	
Residus	Farmàcia verda	Percentatge de me-dicaments caducats sobre el total	%	Gestor, regis-tres, SDR	Mensual		< 1%	
Compra verda	Implica-ció de proveï-dors	Percentatge de compres amb criteris ambientals	%	Com-pres, lici-tacions	Anual		> 60%	
Mobilitat	Mobilitat sosteni-ble	Percentatge de des-plaçaments soste-nibles	%	Enques-tes, app mobi-litat, registres quilo-metrat-ge	Anual		> 50%	
Petjada carboni	Mobilitat sosteni-ble	Petjada de carboni derivada de la mo-bilitat	tCO ² eq	Enques-tes, app mobi-litat, registres quilo-metrat-ge	Anual		< 20% res-pecte any base	
Petjada carboni	Mitigar el canvi climàtic	Petjada de carboni	tCO ² eq	Calcula-dora de l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic, Scope CO ² , Carbon Chec-kup Toolkit	Mensual		< 50% el 2030 ³ Neutre el 2050 Respecte any base	

³ Segons Race to Zero

Petjada carboni	Mitigar el canvi climàtic	Petjada de carboni per Activitat Assistencial Ponderada	tCO ² eq/AAP	Calculadora de l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic, Scope CO ² , Carbon Checkup Toolkit	Mensual		A determinar amb el Green Team	
Economia circular	Fomentar reutilització	Nombre d'envasos d'ús sol ús utilitzats (Cafeteria, restaurant i infermeria)	unitats	Registre de compres	Anual			
Cultura i formació	Formació ambiental	Nombre de professionals formats en sostenibilitat ambiental	% plantilla formada/any	Àrea de Formació	Anual		> 20% plantilla formada/any	
Comunicació	Sensibilitzar	Nombre de notícies relacionades amb sostenibilitat ambiental publicades	unitats	Intranet, premsa, web, xarxes socials	Anual		>1 acció visible /mes	

Els valors de referència inclosos en aquest Full de Ruta tenen caràcter orientatiu i s'han definit a partir de la bibliografia disponible, l'experiència dels centres participants i el consens del Green Team. Aquests valors podran revisar-se periòdicament a mesura que es disposi de noves dades agregades del sector.

Plantilla per a la Planificació i seguiment de les accions

PLANIFICACIÓ ACCIONS									SEGUIMENT ACCIONS			
Nº	Edifici	Descripció de decisió/ mesura/ acció	Detall de Pla d'accions	Origen	Costos (€)	Responsable de la gestió	Data límit tancament	Estat (Pendent/ en procés/ Realitzada)	1T	2T	3T	4T
1												
2												
3												

04

CASOS D'ÈXIT

Transició energètica i ecològica – Consorci Sanitari Alt Penedès-Garraf

Amb el lema “Cuidant els pacients i el medi ambient” l'Hospital Residència Sant Camil i l'Hospital Sant Antoni Abat han implantat diferents mesures per a la millora de l'eficiència energètica de les seves instal·lacions amb l'objectiu de millorar les tecnologies, reduir la demanda de gas i electricitat, reduir les emissions de CO₂ i reinvertir l'estalvi econòmic en la millora de les infraestructures.

Algunes de les mesures implantades:

- Instal·lació calderes condensació
- Separació col·lectors calefacció i ACS
- Interconnexió equips producció de fred de 2 edificis
- Ampliació i millora del sistema de regulació i control
- Variadors en grup pressió d'aigua freda
- Substitució de 2.000 lluminàries per LED

La implantació de les mesures s'ha fet en el marc d'un contracte d'eficiència energètica amb estalvis de consum garantits.

Aquestes mesures han permès anualment una reducció dels consums del 7,81% d'electricitat i 15,30% de gas natural i uns estalvis econòmics de 43.000 € en la factura elèctrica; 39.000 € en la factura del gas i reducció de 255 t de CO₂.

[Més informació >](#)

Aplicació de CAES a una entitat sanitària – Parc Sanitari Sant Joan de Déu

Al Parc Sanitari Sant Joan de Déu, després del càlcul per primera vegada de la petjada de carboni de l'any 2024, s'han impulsat diverses actuacions orientades a reduir aquesta petjada de CO₂ i avançar cap a un model energètic més sostenible i eficient. Entre aquestes actuacions destaquen

mesures d'optimització energètica, instal·lació de plaques solars, millores en les instal·lacions i iniciatives enfocades a la reducció del consum i de les emissions associades.

Algunes de les mesures que s'han implantat són les següents.

- Instal·lació de 1.733 plaques solars fotovoltaïques, que permeten una producció estimada d'1.151.170 kWh/any.
- Renovació de la il·luminació de l'Hospital Sant Joan de Déu Sant Boi per LED. Aquest canvi comporta un estalvi estimat d'1.448.825 kWh anuals.
- Renovació de la il·luminació de l'edifici Sant Joan de Déu Numància, incorporant igualment tecnologia LED. Aquesta actuació genera un estalvi energètic anual de 585.244,65 kWh.
- Des d'Hoteleria s'està treballant amb un programa de malbaratament alimentari i d'aproperament de tots els proveïdors per aconseguir que disminueixi la petjada de carboni en el transport.
- Als espais exteriors s'ha participat en un programa Europeu conjuntament amb l'Ajuntament de Sant Boi, "Sant Boi respira més verd" i que impulsa la millora del verd urbà com a element clau per a la salut, el benestar i la qualitat de vida de la ciutadania, canviant espècies no autòctones per d'altres més sostenibles, dins el recinte del Parc Sanitari Sant Joan de Déu a Sant Boi.

Així mateix, aquelles actuacions susceptibles de generar un retorn mitjançant el sistema de Certificats d'Estalvi Energètic (CAE) han estat identificades i gestionades amb l'objectiu d'optimitzar-ne l'impacte econòmic i ambiental, contribuint alhora a reforçar el compromís institucional amb la sostenibilitat i l'eficiència energètica.

Estalvi d'aigua – Serveis de Salut Integrats Baix Empordà

L'àmbit d'actuació de Serveis de Salut Integrats Baix Empordà inclou Hospital de Palamós, Àrees Bàsiques de Salut de la Bisbal d'Empordà, Palafrugell, Palamós i Torroella de Montgrí; i Palamós Gent Gran.

S'han portat a terme accions de sensibilització com: "Cada gota compta".

- I accions de millora com: Instal·lació d'airejadors de baix consum
- Avançar el manteniment preventiu a la planta d'aigües de diàlisi
- Reutilització de l'aigua de rebuig del tractament d'aigua de diàlisi
- Reducció de la pressió de l'aigua

- Reducció en el tractament de descalcificació de l'aigua
- Aixetes amb sensor infraroig
- Monitoratge dels comptadors d'aigua

Pla Mitigació i Adaptació al Canvi Climàtic – CHV

El CHV ha signat el compromís “Race to Zero” i ha establert un full de ruta per avançar en la mitigació del canvi climàtic, amb l'objectiu de reduir les emissions almenys fins al 50% l'any 2030 i assolir la neutralitat l'any 2050.

Pel que fa a l'adaptació al canvi climàtic, participa en la xarxa ampliada del projecte [Life Resystal](#), a través de la qual ha testat els materials i les eines desenvolupades en el marc d'aquest programa, aportant feedback i donant suport en l'elaboració d'una guia per a futures rèpliques.

A partir d'aquest treball, s'ha elaborat un estat de situació amb una anàlisi de riscos que identifiquen com a principals amenaces potencials les onades de calor, les inundacions i les sequeres.

Per desenvolupar els protocols d'actuació, s'ha creat un Comitè d'Adaptació al Canvi Climàtic, constituït per representants de totes les direccions, amb qui s'ha treballat un Protocol d'Adaptació al Canvi Climàtic, que inclou Plans Operatius específics per les situacions de:

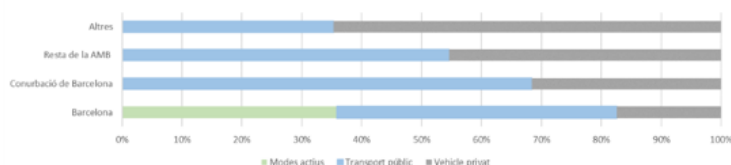
- Onades de calor
- Sequera
- Inundacions

Més informació >

Pla de Desplaçament d'Empresa – CIS Cotxeres

El CIS Cotxeres, el centre integral de salut de Nou Barris, disposa d'un Pla de Mobilitat Sostenible o Pla de Desplaçament d'Empresa (PDE) desenvolupat seguint la metodologia que estableix l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM).

Segons aquesta, es va realitzar una diagnosi completa de l'estat de situació inicial, per determinar les dades d'origen dels treballadors, horaris d'entrada i sortida, condicions de teletreball i flexibilitat horària, així com dades sobre la mobilitat d'accés al lloc de treball, mitjançant una enquesta emplenada pel 36% de la plantilla. Segons això, el repartiment modal segons origen és:

En el cas d'usuaris i visites, el 98% procedeixen de la mateixa ciutat de Barcelona, i es desplacen el 65% a peu i el 32% en transport públic.

A partir d'aquestes dades i de la diagnosi de les xarxes i serveis de transport, així com del càlcul d'impactes i costos de la mobilitat, s'estableixen els objectius a assolir i les accions del Pla.

Les accions del PDE s'estructuren en 5 eixos:

1. Fomentar l'accés a la mobilitat activa (en bicicleta i a peu)
2. Incrementar l'ús del transport públic
3. Fomentar un ús més racional del vehicle privat motoritzat
4. Promoure conducció eficient i segura
5. Gestió i seguiment

Mesures per una Mobilitat Sostenible – Consorci Hospitalari de Vic

Des de 2022 el Consorci Hospitalari de Vic disposa d'un Pla de Mobilitat Sostenible (PDE) dels diferents centres. Amb un any d'ús de la flota de vehicles elèctrics, s'han estalviat 7,51 tones de CO₂. El PDE té com a objectiu reduir l'impacte ambiental dels desplaçaments de professionals, usuaris i visitants, fomentant alternatives més eficients i amb menor emissió de gasos amb efecte d'hivernacle, dins l'estratègia global de descarbonització del CHV.

Una actuació destacada ha estat la instal·lació de nous punts de recàrrega per a vehicles elèctrics, que facilita la transició cap a la mobilitat de zero emissions. Aquesta instal·lació rebrà fins a 83.393 € del programa MOVES III, finançat per la Unió Europea - NextGenerationEU, fet que ha accelerat el desplegament d'aquesta infraestructura.

Paral·lelament, el CHV ha impulsat la mobilitat elèctrica compartida, com la prova pilot amb CREACCIÓ, la Universitat de Vic i Osonament per compartir cotxe en desplaçaments laborals, dins el programa Beyond the Urban. Tot i que no va aconseguir implicar més professionals, va permetre identificar col·lectius amb més predisposició, per focalitzar millor les accions.

En [aquest vídeo](#) es pot veure un cas pràctic de compartir cotxe, així com la flota de vehicles elèctrics compartida amb la ciutadania.

La mobilitat sostenible requereix un canvi d'hàbits i sensibilització, amb campanyes, formació i informació. També s'han implantat mesures com el teletreball i la flexibilitat horària.

De cara als propers anys, es reforçaran aquestes línies amb la promoció de la mobilitat activa, millores en aparcaments per a bicicletes, difusió del transport públic, eines per al cotxe compartit, continuació de l'electrificació de la flota, i càlcul de la petjada de carboni de la mobilitat.

Més informació >

Central Logística Sanitària – Parc Taulí

El Parc Taulí va participar en un projecte, en col·laboració amb B-BRAUN i el CLUB EMAS, destinat a analitzar com es reciclen les sutures i sèrums al final de la seva vida útil.

Projecte de reciclatge d'ampolles de sèrum – Fundació Privada Asil de Granollers

En el marc del Pla Estratègic Salut Plus 2024-2028 i del compromís de la Fundació Privada Hospital Asil de Granollers amb la sostenibilitat ambiental, l'Hospital General de Granollers ha impulsat durant el 2025 un projecte de recollida selectiva i valorització d'ampolles de sèrum per reduir l'impacte ambiental derivat de l'activitat assistencial i promoure l'economia circular.

El projecte es basa en la segregació específica de les ampolles de sèrum als controls d'infermeria, mitjançant contenidors diferenciats i un circuit logístic propi que inclou un magatzem intermedi i la recollida per part d'un gestor autoritzat. La iniciativa requereix la implicació dels equips assistencials, que separen prèviament l'equip d'administració de l'ampolla per garantir-ne el correcte reciclatge.

Els resultats preliminars del 2025 mostren la gestió de 13.265 kg de residu amb una valorització global del 100%. Del total recuperat, el 83,83% correspon a plàstic PE dels propis envasos de sèrum, destinat a l'obtenció de nova matèria primera, el 15,24% correspon a sèrum líquid, que pot contenir restes de medicació, destinat a digestió anaeròbia per a la producció de biogàs, mentre que el 0,93% restant correspon a impropis i bosses de plàstic utilitzades per a la recollida de les ampolles a l'hospital.

El projecte s'ha desplegat progressivament a diferents unitats d'hospitalització, UCIs i sala de parts, consolidant-se com una bona pràctica de gestió ambiental dins del sector sanitari català. El model implementat demostra que és possible transformar un residu sanitari no perillós en nous recursos energètics i materials, contribuint al compliment de la jerarquia de residus i als Objectius de Desenvolupament Sostenible, especialment els vinculats a salut i benestar, producció responsable i acció climàtica.

[Més informació >](#)

Implantació d'un projecte d'economia circular a l'àrea de residus – Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

Els embalatges de porexpan tenen un fort impacte mediambiental a causa de la gran generació, volum i cost de manipulació en el postprocés logístic, motiu pel qual molts acaben a abocadors.

Amb l'objectiu de reduir la generació de residus i valoritzar, es va implantar un circuit *In Situ* mitjançant el qual els embalatges primerament es recirculen i un cop ja s'han d'eliminar al finalitzar la seva vida útil, aquests es compacten (50:1) amb forma de bricks i es valoritzen per un gestor autoritzat reintroduint-los a la cadena de valor com a matèria primera secundària.

Això no només va permetre el reciclatge i valorització del residu (4 Tn/any) sinó una disminució del 75% de viatges de contenidors de banals i una reducció del 35% en la facturació dels residus de manteniment. A més, això suposa una disminució en la Petjada de Carboni pel procés logístic en l'eliminació d'aquests residus (128 viatges/any).

Més informació >

Col·laboració amb la Fundació Formació i Treball per donar una segona vida a la roba que ha quedat en desús – Hospital del Mar

Col·laboració amb la Fundació Formació i Treball per reciclar els uniformes i la roba hospitalària que ja no es pot utilitzar. L'objectiu és donar-los una segona vida, reduir residus i apostar per l'economia circular. Fins ara, ja s'han recuperat més de 2.400 kg de tèxtils, i el projecte es vol ampliar a altres centres. La roba es recull, es classifica amb tecnologia especial segons el tipus de fibra i es prepara per convertir-se en nou fil reciclat.

A més de reduir l'impacte ambiental, aquesta iniciativa també té un component social, ja que crea oportunitats laborals per a persones en situació vulnerable.

El procés de recuperació consisteix en la caracterització de cada peça utilitzant la tecnologia NIRS (Near Infrared Spectroscopy), que permet classificar-les per percentatge i tipus de fibra. Així es determina el material que es pot reciclar i es classifiquen i separen les peces per tipus i percentatge de fibra. Després s'eliminen de manera manual els considerats impropis i les parts que no són tèxtils,

com ara els botons o les cremalleres. Una vegada superada aquesta fase, es considera que el material ja està llest per a la fabricació de nou fil reciclat, procés que es fa a altres empreses, que, gràcies a un reciclatge mecànic, químic, termomecànic, termoplàstic o enzimàtic produeixen fil per a la producció de noves peces tèxtils.

Reutilització de caixes de porexpan – Banc de Sang i Teixits

Des de la Unitat de Subministraments, responsable de la preparació de les mostres per al seu enviament, mitjançant la nostra unitat de logística, a la resta del territori català, es duu a terme la reutilització de caixes de porexpan.

Aquestes caixes arriben a la nostra seu central (Edifici FDJ) a través de les valises internes procedents dels centres territorials i dels Bancs de Sang de la resta del territori. Les caixes susceptibles de ser reutilitzades es dipositen en una zona específica ubicada al Punt Net de la seu central. Posteriorment, el personal de l'àrea de Subministraments s'encarrega de verificar quines compleixen les condicions adequades per a la seva reutilització i quines han de ser descartades.

Gràcies a aquesta iniciativa, es contribueix a la reducció dels residus plàstics generats a les nostres instal·lacions, alhora que es promou una segona vida útil dels materials, evitant-ne així el tractament com a residu.

[Més informació >](#)

Eliminació d'envasos de plàstic – Fundació Salut Empordà

On? A l'**Hospital d'Atenció Intermitèdia Bernat Jaume**

Quan? Es va iniciar l'any **2023**

Amb quin objectiu? **Eliminar tots els envasos de plàstic**

Com?

Fase 1. Gots reutilitzables per a ús diari dels pacients

Fase 2. Gots reutilitzables per a l'administració de medicació a planta

Quin consum anual que hem aconseguit estalviar? **176.900 envasos/any**

Pròximes fases:

Fase 3. Eliminació d'envasos de plàstic a l'Hospital d'Aguts de Figueres

- Incorporar gots reciclables per a l'ús diari del pacient ingressat
- Eliminar gots de plàstic de les zones de descans de professionals
- Incorporar recipients reutilitzables per a l'administració de medicació

CAS D'ÈXIT: Eliminació d'envasos de plàstic
Fundació Salut Empordà

On? A l'Hospital d'Atenció Intermitèdia Bernat Jaume

Quan? Es va iniciar el projecte l'any 2023

Amb quin objectiu? Eliminar tots els envasos de plàstic

Com?

FASE 1 – Gots reutilitzables per a ús diari dels pacients

FASE 2 – Gots reutilitzables per a l'administració de medicació a planta

[Accedeix al document >](#)

Segregació a l'àrea quirúrgica de l'hospital comarcal Sant Jaume de Calella – Corporació de Salut del Maresme i la Selva

Per iniciativa del propi personal de quiròfan de l'Hospital de Calella, al detectar la gran quantitat de material que es podia segregar i recuperar i que s'estava dipositant al Grup II de residus sanitaris, es va plantejar la millora d'aquesta situació i, en conseqüència, es va elaborar un pla d'acció per tal de millorar les pràctiques i poder facilitar la recuperació de tot aquest material.

Les principals fraccions que es van començar a segregar han sigut:

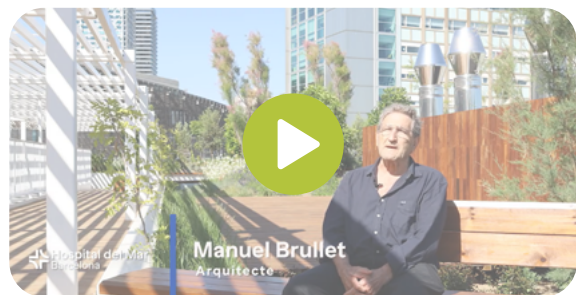

- 1. Cartó i envasos lleugers/plàstic:** Originats principalment dels envasos procedents del material quirúrgic emprat a les intervencions.
- 2. RAEs i coure:** Originats principalment de material quirúrgic com els bisturís elèctrics. Una vegada s'han fet servir per a una intervenció, la part punxant i perillosa que ha entrat en contacte amb el pacient se separa i se segrega correctament al grup III, mentre que el cable i la part elèctrica neta es talla i llença a un contenidor a part que, posteriorment, el personal de neteja s'emporta per tal que un gestor autoritzat de residus elèctrics els gestioni.

Des de l'engegada d'aquesta acció el juny de l'any 2022, s'ha estimat que anualment s'han segregat més de 1700 kg de residus d'envasos, RAEs i coure que, en conseqüència, haguessin acabat al grup III de residus sanitaris.

Terrasses verdes i terapèutiques – Hospital del Mar

Les terrasses formen part de la coberta vegetal del nou edifici. Són prop de 3.000 m² de superfície, que permeten reduir la nostra petjada de carboni en més de 2.000 tones de CO₂ l'any. Permeten generar frescor i ombres i eviten l'efecte illa de calor, dispersant-la.

Estan pensades com un autèntic bosc mediterrani, amb espècies vegetals adaptades a l'entorn i a la proximitat del mar. El 70% de tot el que s'ha plantat és habitual a la nostra costa, mentre que la resta està adaptat als condicionants de la zona. Disposarà d'una pèrgola que oferirà ombra vegetal durant els mesos de més calor i de bancs per gaudir-ne.

S'hi han plantat espècies autòctones de l'àrea mediterrània, cosa que permet reduir les necessitats de reg fins a gairebé zero. Són plantes com la sàlvia o espígol, i arbres com oliveres o el tamariu, fruit d'un rigorós procés de selecció.

D'aquesta manera, l'espai compleix els criteris per a obtenir la certificació LEED Gold (Leadership in Energy & Environmental Design), que certifica l'excel·lència en sostenibilitat de l'ampliació de l'Hospital del Mar.

Les noves terrasses dialoguen amb les plantes d'hospitalització del nou edifici. Són un espai totalment accessible, pensat perquè usuaris i professionals de l'hospital se'l facin seu, un autèntic jardí terapèutic.

Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica, PEHSU – Fundació Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa

La Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica (PEH-SU.CAT), és una iniciativa pionera a Catalunya que va néixer el 2016 a la Garrotxa i que s'ha convertit en centre de referència en salut mediambiental pediàtrica a tota Catalunya. Des de llavors, ha desenvolupat un model integral que combina assistència, prevenció, formació, recerca i acció comunitària amb l'objectiu d'incorporar els factors ambientals com a determinants clau de la salut infantil.

En l'àmbit assistencial, ha incorporat el cribratge mediambiental a l'atenció de l'embaràs i de la infància, identificant i abordant factors de risc relacionats amb el tabaquisme, l'exposició prenatal a alcohol i altres drogues, el plom, la contaminació atmosfèrica i altres determinants ambientals. També realitza seguiment especialitzat de situacions d'exposició de risc, consultes de pediatria ambiental, valoració de possibles factors ambientals en patologies respiratòries i malformacions congènites, així com assessorament a famílies i professionals sanitaris a través d'interconsultes a distància ("visites asíncrones"). Paral·lelament, desenvolupa activitats de formació, treball en xarxa i recerca, contribuint al desenvolupament de coneixement i eines transferibles a altres territoris.

Entre les iniciatives destacades de la unitat hi ha el programa **"Bosc per a la salut: un nadó, un arbre"**, basat en la prescripció de natura. El programa fomenta el contacte amb la natura des de l'embaràs, el naixement i els primers anys de vida, aprofitant una etapa especialment favorable per consolidar hàbits saludables amb impacte a llarg termini. El contacte amb la natura s'ha relacionat amb diferents beneficis per a la salut infantil com un menor sedentarisme i excés de pes, i millors resultats en salut mental i benestar emocional. Al seu torn s'ha associat amb més connexió amb la natura, i amb millors actituds de conservació i respecte cap a l'entorn. Aquesta iniciativa compta amb el suport del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i s'ha convertit en un exemple innovador d'integració dels actius naturals del territori en la promoció de la Salut.

Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica, PEHSU – Hospital Sant Joan de Déu

La Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica de l'Hospital Sant Joan de Déu treballa per protegir i promoure la salut infantil des d'una perspectiva mediambiental, combinant recerca, assistència clínica, formació i divulgació. Desenvolupa projectes i activitats que fomenten entorns saludables i hàbits que afavoreixen el benestar físic i emocional dels infants i les seves famílies.

En l'àmbit de la recerca, tenen tres línies principals: contacte amb la natura, disruptors endocrins i qualitat de l'aire, a través de les quals generen evidència i coneixement sobre els factors mediambientals que impacten la salut infantil. L'assistència clínica inclou la identificació i gestió de riscos mediambientals en pacients pediàtrics, mentre que la formació i divulgació permet compartir aquest coneixement amb professionals de la salut, famílies i comunitat, promovent pràctiques saludables i sostenibles.

A més, la unitat col·labora amb la gestió ambiental del centre i forma part del Comitè de Sostenibilitat, contribuint a desenvolupar estratègies i bones pràctiques globals. Amb aquesta combinació d'activitats, la unitat actua com a punt de referència en salut mediambiental pediàtrica, integrant ciència, assistència i acció pràctica per afavorir un desenvolupament saludable i sostenible des de l'embaràs i els primers anys de vida.

Més informació >

Criteris de sostenibilitat en la relació amb els proveïdors – CPB Serveis Salut Mental

Amb l'objectiu de reduir l'impacte ambiental de l'activitat no només internament, sinó també al llarg de la cadena de subministrament. Aquest model combina instruments d'avaluació, criteris de compra i seguiment periòdic, incorporant la sostenibilitat com a element clau en la contractació i gestió dels serveis externalitzats.

1. Avaluació anual de proveïdors

- Enviament d'un [qüestionari](#) anual per conèixer les mesures ambientals aplicades pels proveïdors (gestió de residus, consum energètic, certificacions, etc.).
- Incorporació dels resultats d'aquest qüestionari als criteris d'avaluació anual de proveïdors.

2. Guia de compra verda

- Desenvolupament d'una [guia interna de compra de productes i serveis sostenibles](#), que orienta la selecció de proveïdors també segons criteris ambientals.

3. Clàusules ambientals en la contractació

- Inclusió de criteris i requisits ambientals en els contractes amb proveïdors en format de clàusula

contractual de protecció del Medi Ambient, igualtat d'oportunitats, Pla d'Igualtat, Compliment normatiu i ètic, prevenció de riscos laborals, política lingüística i encarregat de tractament.

C|P|B
Serveis Salut Mental

[Accedeix a la guia >](#)

4. Exigències específiques a serveis clau (neteja)

- Aplicació de mesures ambientals específiques en contractes de neteja, com:
 - ús de productes ecològics
 - optimització de consums
 - bones pràctiques en la gestió de residus

5. Seguiment i control periòdic

- Realització de revisions ambientals als centres dues vegades a l'any per comprovar que s'incorporen les mesures de sostenibilitat acordades.
- Identificació d'oportunitats de millora i seguiment de compromisos adquirits.

Pla de Desenvolupament Sostenible 2022-2025 – Consorci Sanitari de l'Anoia

Pla de Desenvolupament Sostenible amb execució de diferents actuacions alineades amb el Pla Estratègic del CSA, consistent en:

- Mobilitat sostenible (flota vehicles elèctrics corporatius) i punts de recàrrega a disposició de treballadors del CSA.
- Economia Circular. Reutilització de mobiliari i equips en desús pel projecte RMOU (destí a centres d'ensenyament de la comarca de l'Anoia).
- Establiment de criteris de contractació sostenible en diferents licitacions de la direcció d'enginyeria i medi ambient (neteja, restauració, màquines expenedores, manteniment, seguretat, destrucció confidencial i gasos medicinals).
- Creació d'infografies personalitzades per la segregació de residus i càpsula formativa en diferents àrees assistencials.
- Instal·lació parc solar en l'HU d'Igualada.
- Substitució de l'enllumenat de l'HU d'Igualada i CAP Igualada Nord.
- Actualització del sistema BMS (Building Manager Systema) per la gestió energètica.
- Elaboració campanya de conscienciació a l'organització.
- Millora eficiència en els equips producció climatització i ACS (Aigua Calenta Sanitària).

[Més informació >](#)

Grup d'Ambaixadors Ambientals de la Fundació Sanitària Mollet – Fundació Sanitària Mollet

La Fundació Sanitària Mollet (FSM) ha consolidat una estratègia de sostenibilitat ambiental basada no només en la transformació d'infraestructures, sinó també en la creació d'una autèntica cultura verda entre els professionals, integrada dins del seu model estratègic i de governança.

El projecte Green Hospital de l'Hospital Universitari Mollet ha impulsat accions d'eficiència energètica, energies renovables, mobilitat sostenible i descarbonització dels processos assistencials. Tot i això, la FSM considera que la transformació real només és possible si els professionals formen part activa del canvi.

Amb aquesta visió, l'any 2024 es va constituir el Grup d'Ambaixadors Ambientals de l'FSM, format per professionals voluntaris de diferents àrees i centres, amb l'objectiu de convertir la sostenibilitat en una responsabilitat compartida. Es va destacar que, després d'anys millorant infraestructures, el gran repte actual és transformar els processos assistencials i organitzatius.

El grup està integrat per representants de pràcticament tots els processos de l'organització: hospitalització, àrea quirúrgica, salut mental, sociosanitari, nefrologia, atenció ambulatoria, diagnòstic per la imatge, laboratori, farmàcia, logística, hostaleria, manteniment, TIC o administració econòmica.

La funció dels Ambaixadors és doble: sensibilitzar internament sobre el Green Hospital dins dels seus

equips, i esdevenir canals actius de participació, recollint propostes i impulsant iniciatives sostenibles mitjançant reunions periòdiques.

Aquesta iniciativa s'emmarca en una estratègia més àmplia de cultura verda: l'organització promou des de 2012 la formació ambiental obligatòria i ha desenvolupat enquestes de percepció, amb resultats que mostren una elevada conscienciació dels professionals. Destaquen un 57% de participació en l'enquesta i una valoració de 9,41 sobre 10 respecte al coneixement de les accions ambientals de la FSM.

La creació d'aquest grup representa un canvi de paradigma: si abans l'estratègia es desenvolupava des de la direcció, ara la cultura verda també s'impulsa "de baix cap a dalt", evidenciant que la descarbonització del sector salut depèn tant de les persones i el lideratge com de la tecnologia.

Més informació >

Campanyes de sensibilització – Consorci Sanitari del Maresme

L'any 2025 el Consorci Sanitari del Maresme va impulsar diverses campanyes de sensibilització i promoció de bones pràctiques en matèria de sostenibilitat, amb l'objectiu de fomentar un ús més responsable dels recursos i reduir l'impacte ambiental de l'activitat sanitària. Les accions es van centrar en quatre àmbits principals: el consum sostenible d'aigua, millores per reduir l'impacte ambiental, la mobilitat eficient i sostenible i l'eficiència energètica, contribuint així al compromís del centre amb un model sanitari més sostenible.

Per tal de garantir-ne la màxima difusió, les infografies de cada campanya es van publicar al web, a la intranet i a les pantalles informatives dels centres, amb l'objectiu d'arribar tant als professionals com als usuaris.

La campanya "[Cada Gota Compta](#)", publicada amb motiu del Dia Mundial de l'Aigua 2025, el 22 de març, va donar a conèixer les mesures que el CSdM ha impulsat al llarg dels anys per fomentar un ús més eficient i responsable de l'aigua. La iniciativa incloïa una notícia explicativa sobre les actuacions realitzades, així com una infografia amb recomanacions per promoure l'estalvi d'aigua. A més, la campanya es va complementar amb la col·locació d'etiquetes informatives als lavabos del CSdM per conscienciar sobre la importància de fer un ús responsable d'aquest recurs.

Per commemorar el Dia Mundial del Medi Ambient, el 5 de juny [es va publicar una notícia sobre les millores ambientals impulsades pel CSdM al llarg dels anys](#), amb l'objectiu de posar en valor la reducció de l'impacte ambiental i destacar les iniciatives més rellevants. A més, també es va difondre una infografia amb un resum de les actuacions més significatives que s'han dut a terme al llarg dels anys.

El 16 de setembre de 2025 es va iniciar amb motiu de la Setmana Europea de la Mobilitat, amb l'objectiu de promoure una mobilitat més eficient i sostenible. En el marc de la iniciativa, es va publicar un [decàleg de conducció eficient](#) amb recomanacions per fomentar hàbits de desplaçament més responsables i respectuosos amb el medi ambient.

L'última campanya de l'any es va dur a terme el 21 d'octubre de 2025, amb motiu del Dia Mundial de l'Estalvi d'Energia. Sota el lema "[Cada Grau Compta](#)", la iniciativa tenia com a objectiu promoure un ús responsable de la climatització i fomentar hàbits d'estalvi energètic. En aquest marc, es van col·locar adhesius informatius amb les temperatures recomanades per a la climatització, així com un conjunt de bones pràctiques per afavorir un consum energètic més eficient.

05

CONCLUSIONS

La sostenibilitat ambiental s'ha consolidat com un element estratègic per al sistema de salut i d'atenció social. La reducció de l'impacte ambiental de l'activitat assistencial, l'adaptació als efectes del canvi climàtic i la necessitat d'un ús més eficient dels recursos exigeixen disposar d'eines que orientin i facilitin aquesta transformació.

Aquest Full de Ruta neix amb la voluntat d'esdevenir un marc de referència per als centres de salut i d'atenció social que vulguin implantar una estratègia de sostenibilitat ambiental. El seu enfocament pràctic aporta una metodologia comuna, criteris compartits i indicadors homogenis que faciliten l'autodiagnosi, la definició de plans d'acció, l'avaluació dels resultats i la millora contínua.

El document és fruit del treball col·laboratiu del Green Team, el grup impulsor de la sostenibilitat ambiental del Consorci de Salut i Social de Catalunya, format per organitzacions compromeses amb la sostenibilitat ambiental. Aquesta cocreació dota el Full de Ruta d'una visió transversal, rigor tècnic i una aplicabilitat basada en l'experiència real dels centres participants.

Amb aquesta iniciativa, el Green Team es consolida com un espai de cooperació, innovació i generació de coneixement compartit, amb l'objectiu d'accelerar la transformació ambiental del sector i facilitar la implantació de solucions comunes.

El Consorci de Salut i Social de Catalunya, com a entitat promotora i coordinadora del Green Team, continuarà impulsant l'actualització d'aquest Full de Ruta, la definició de nous valors de referència, l'intercanvi de bones pràctiques i el desenvolupament de noves eines, amb l'objectiu d'avançar cap a un model més sostenible, resiliència i compromès amb la salut de les persones i del planeta.

Aquest Full de Ruta es concep, finalment, com un document viu: evolucionarà amb l'experiència dels centres que l'implantin, amb l'evidència científica disponible i amb els nous reptes ambientals que vagi afrontant el sector.

El Green Team serà l'espai de seguiment, revisió i actualització del document, i impulsarà la incorporació de noves evidències, l'intercanvi de bones pràctiques i la definició progressiva de nous valors de referència.

06

ANNEX

6.1. ACTIVITAT ASSISTENCIAL PONDERADA (AAP)

La metodologia d'Activitat Assistencial Ponderada (AAP) inclosa en aquest annex ha estat desenvolupada i registrada pel Consorci Hospitalari de Vic. S'ha incorporat en aquest Full de Ruta com una proposta metodològica per normalitzar els indicadors ambientals segons l'impacte ambiental de l'activitat assistencial de cada organització, facilitant la comparabilitat entre centres i l'establiment de valors de referència comuns.

Concepte clau

L'Activitat Assistencial Ponderada (AAP) és un indicador que incorpora una ponderació ambiental a l'activitat assistencial, amb l'objectiu de reflectir de manera més fidel l'impacte ambiental real associat als diferents tipus d'activitat.

A diferència dels indicadors basats únicament en la superfície, el nombre d'actes assistencials o altres variables d'activitat, l'AAP permet interpretar els indicadors ambientals tenint en compte la diferent intensitat ambiental de les activitats assistencials, facilitant una comparació més representativa entre organitzacions.

Metodologia de càlcul

La metodologia de càlcul l'AAP es basa en l'assignació d'un coeficient de ponderació a cada tipologia d'activitat assistencial segons el seu impacte ambiental relatiu.

Els coeficients s'han definit prenent com a valor de referència 1 una estada d'hospitalització convencional i considerant principalment:

- Consums energètic
- Consum d'aigua
- Ús de materials i productes sanitaris
- Quantitat i tipologia dels residus generats.

Les activitats assistencials es classifiquen en tipologies homogènies, per garantir una ponderació coherent i comparable. El valor final de l'Activitat Assistencial Ponderada (AAP) s'obté multiplicant el volum d'activitats de cada tipologia pel coeficient corresponent, i sumant els resultats:

$$AAP = \sum (\text{Activitat assistencial} \times \text{Coeficient de ponderació})$$

$$AAP = \sum \text{coef.} \cdot A$$

Aquest enfocament permet mantenir la simplicitat operativa, alhora que introdueix una lectura ambiental de l'activitat assistencial.

Els coeficients de ponderació proposats per a les diferents activitats assistencials són els següents:

	COEF POND
Estades hospitalització aguts - HUV (públic i privat) sense UCI	1
Estades hospitalització - HUV Salut mental	0,8
Estades UCI	1,5
Intervencions Quirúrgiques (Urgent, Convencional i CMA)	2,5
Cirurgia menor ambulatoria	1,2
Parts	1,5
CCEE	0,2
Sessions Rehabilitació	0,2
Laboratori	0,005
Anatomia Patològica	0,05
Proves totals sense Diagnòstic per la Imatge	0,6
Proves Diagnòstic per la Imatge	0,8
Urgències (públic i privat) sense ACUT	0,5
Sessions Hemodiàlisi (crònics i aguts)	1,3
Hospital de dia	0,8
Sessions de quimioteràpia + Altres teràpies (Sessions UTE)	0,9
Estades HSJM	0,8

ACTIVITAT ASSISTENCIAL PONDERADA

CÀLCUL ACTIVITAT	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	Total Any
Estades hospitalització aguts - HUV (públic i privat) sense UCI	4.927	4.090	4.790	4.121	3.989	3.388	3.964	3.333	3.434	4.314	4.514	4.117	48.981
Estades hospitalització - HUV Salut mental	547	516	583	583	555	571	608	574	602	622	559	545	6.866
Estades UCI	486	443	503	470	405	401	401	389	359	444	374	497	5.168
Intervencions Quirúrgiques (Urgent, Convencional i CMA)	1.923	2.073	2.090	2.003	2.298	1.953	1.973	908	1.910	2.438	2.063	1.775	23.403
Cirurgia menor ambulatoria	193	248	290	253	289	229	251	163	247	283	284	155	2.887
Parts	111	99	138	107	114	117	137	134	114	146	105	107	1.427
CCEE	3.634	3.765	4.002	3.625	3.981	3.416	4.096	2.426	3.656	4.336	3.838	3.187	43.963
Sessions Rehabilitació	1.383	1.724	1.814	1.725	1.882	1.478	1.832	1.484	1.653	2.052	1.830	1.601	20.459
Laboratori	1.084	1.092	1.165	1.110	1.134	1.036	1.171	799	1.112	1.252	1.089	1.002	13.045
Anatomia Patològica	118	134	151	144	147	132	149	97	129	174	152	115	1.641
Proves totals sense Diagnòstic per la Imatge	3.552	3.418	3.666	3.326	3.733	3.013	3.622	2.516	3.505	3.967	3.563	2.749	40.630
Proves Diagnòstic per la Imatge	6.218	6.214	6.510	6.169	6.928	5.959	6.910	4.631	6.097	7.138	6.297	5.998	75.070
Urgències (públic i privat) sense ACUT	1.594	1.465	1.542	1.472	1.620	1.575	1.677	1.514	1.583	1.738	1.589	1.706	19.072
Sessions Hemodiàlisi (crònics i aguts)	1.576	1.457	1.602	1.603	1.686	1.560	1.645	1.546	1.587	1.665	1.554	152	17.632
Hospital de dia	1.454	1.481	1.726	1.604	1.651	1.461	1.788	976	1.521	1.722	1.462	1.168	18.013
Sessions de quimioteràpia + Altres teràpies (Sessions UTE)	744	676	719	767	698	702	837	712	702	355	235	288	7.434
Estades HSJM	1.710	1.526	1.690	1.682	1.627	1.576	1.651	1.374	1.450	1.638	1.622	1.694	19.238
AP ANY 2025	31.254	30.420	32.979	30.762	32.737	28.565	32.710	23.576	29.659	34.283	31.129	26.854	364.927

A partir dels coeficients de ponderació s'obté l'Activitat Assistencial Ponderada segons el pes específic que té cada activitat tenint en compte l'impacte ambiental segons: l'energia, l'aigua i els materials que consumeix, i la quantitat i perillositat de residus que genera.

Agafant com a element neutre, 1, una estada d'hospitalització convencional, la resta d'activitats es ponderen per sobre o per sota segons el seu impacte ambiental relatiu. Així, activitats d'elevada intensitat tecnològica, com les intervencions quirúrgiques o les estades a l'UCI, presenten coeficients superiors, mentre que activitats ambulatories o diagnòstiques tenen ponderacions inferiors.

Exemple de càlcul

2025													
DADES D'ORIGEN	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	Total Any
Estades hospitalització aguts - HUV (públic i privat) sense UCI	4.927	4.090	4.790	4.121	3.989	3.388	3.964	3.333	3.434	4.314	4.514	4.117	48.981
Estades hospitalització - HUV Salut mental	684	645	729	729	694	714	760	718	753	777	699	681	8.583
Estades UCI	324	295	335	313	270	267	267	259	239	296	249	331	3.445
Intervencions Quirúrgiques (Urgent, Convencional i CMA)	769	829	836	801	919	781	789	363	764	975	825	710	9.361
Cirurgia menor ambulatoria	161	207	242	211	241	191	209	136	206	236	237	129	2.406
Parts	74	66	92	71	76	78	91	89	76	97	70	71	951
CCEE	18.169	18.824	20.009	18.127	19.907	17.079	20.481	12.132	18.278	21.682	19.190	15.935	219.813
Sessions Rehabilitació	6.916	8.620	9.070	8.623	9.412	7.392	9.161	7.422	8.263	10.260	9.152	8.005	102.296
Laboratori	216.843	218.412	232.927	222.050	226.745	207.136	234.195	159.713	222.349	250.472	217.761	200.377	2.608.980
Anatomia Patològica	2.350	2.680	3.024	2.874	2.944	2.632	2.975	1.946	2.576	3.481	3.049	2.297	32.828
Proves totals sense Diagnòstic per la Imatge	5.920	5.696	6.110	5.544	6.222	5.021	6.037	4.194	5.842	6.611	5.939	4.581	67.717
Proves Diagnòstic per la Imatge	7.773	7.768	8.137	7.711	8.660	7.449	8.637	5.789	7.621	8.923	7.871	7.498	93.837
Urgències (públic i privat) sense ACUT	3.188	2.930	3.083	2.943	3.239	3.150	3.354	3.028	3.165	3.475	3.178	3.411	38.144
Sessions Hemodiàlisi (crònics i aguts)	1.212	1.121	1.232	1.233	1.297	1.200	1.265	1.189	1.221	1.281	1.195	117	13.563
Hospital de dia	1.818	1.851	2.157	2.005	2.064	1.826	2.235	1.220	1.901	2.152	1.827	1.460	22.516
Sessions de quimioteràpia + Altres teràpies (Sessions UTE)	827	751	799	852	775	780	930	791	780	394	261	320	8.260
Estades HSJM	2.137	1.907	2.112	2.102	2.034	1.970	2.064	1.717	1.812	2.048	2.027	2.117	24.047
	274.092	276.692	295.684	280.310	289.488	261.054	297.414	204.039	279.280	317.474	278.044	252.157	3.305.728

www.consorci.org